

Jon anêŋ kapya mōŋ **Abô mōŋ**

Sebedi namalô aposel Jon hato kapya êntêk hadêŋ avômalô êvhavinj. Kêdôŋwaga abôyanj bôk êlêm ba enaŋ nena dahôlôn ma nôm mavi ma kupik ma kambom ba thai ma nôm lokwanju. Ba enaŋ nena Kilisi anêŋ dahô iyom intu halêm anêŋ leŋ ma anêŋ kupik ma miŋ Kilisi ami. Ma enaŋ nena kupik hatôm idum kambom ma dahô ma mabuŋ mavi denaŋ. Jon halaŋô abôyanj êŋ ba intu hato kapya êntêk ek thêlô neyabiŋ i esak abôyanj takêŋ.

Hato kapya êntêk hadêŋ 85 lo 95 AD malêvôŋ doho la.

Abô lôkmala halêm yaiŋ

¹*Yêlô ato hathak Abô atu ba hêv lôkmala ba hêk hadêŋ sêbôk atu ba mōŋ anôŋ. Yêlô bôk alaŋô lôk ayê hathak malenjŋ lôk atitiŋ ba bahenjŋ hasôm havinj. ²*Lôkmala êŋ bôk habitak yaiŋ ba yêlô ayê ba ik loŋ ba intu anaŋ abô hathak lôkmala atu ba nêmô wak nômbêŋ intu sapêŋ bêŋ hadêŋ mólô. Bôk hamô havinj Lambô vêm ma hik i thô hadêŋ yêlô. ³Nômkama takatu ba yêlô bôk ayê lôk alaŋô yôv ma lêk anaŋ bêŋ hadêŋ mólô ek nômô esak dontom imbiŋ yêlô. Avanôŋ biŋ nena alalô lêk amô hathak dontom haviŋ Lambô lo Namalô Yisu Kilisi. ⁴*Yêlô

---

* **1:1:** Jon 1:1   * **1:2:** Jon 1:14   * **1:4:** Jon 16:24

ato abô takêntêk ek alalô lôkthô leñijmavi bêj anôj êmô kapôlôñij sinj.

Alalô nambej Wapômbêj anêj deda kapô

⁵*Abô takatu ba bôk alanjô anêj yani, êntêk yêlô anañ bêj hadêj mólô nena Wapômbêj ma deda ba momañiniñ la miñ hamô haviñ yani ami. Mi. ⁶*Alalô anañ nena amô hathak doñtom havinj yani ma doñtom aveñ momañiniñ denañ, êj ma anañ abôyañ ba miñ asopa abô avanôj ami. ⁷Ma doñtom alalô aveñ deda kapô hatôm yani hamô deda kapô, êj ma alalô amô hathak doñtom havinj i. Ma Namalô Yisu anêj thalaleñ hathak havôkwiñ alalôaniñ kambom lôkthô vê.

⁸*Alalô anañ nena kambom miñ hamô alalô kapôlôñij ami, êj ma asau alalôda ba abô avanôj miñ hamiñ alalô kapôlôñij ami. ⁹Alalô anañ alalôaniñ kambom bêj ma yani ma anyô thêthôj ba abô takatu ba hanaj ma tem indum ba injik anôj ba intu tem nêm kambom takêj vê ma êmbôkwiñ alalôaniñ lelaik lôkthô. ¹⁰Aej ba alalô anañ nena miñ bôk adum kambom te ami, êj ma adum yani hatôm anyô abôyañ ba anêj abô miñ hamiñ alalô kapôlôñij ami.

2

Yisu, anyô hêv alalô thêvô

¹*Yenaj avômena, yahato abô takêntêk hadêj mólô ek miñ nundum kambom ami. Ma anyôla hadum kambom, êj ma alalôaniñ anyô hêv alalô

---

* **1:5:** 1Ti 6:16; Jem 1:17   * **1:6:** 1Jon 2:4   * **1:8:** Sng 32:5;
Snd 28:13   * **2:1:** Hib 7:25-26

thêvô hamô ba hathak hanaŋ abô haviŋ Lambô ek hêv alalô bulubiŋ. Yani ma Yisu Kilisi ôpatu ba thêthôŋ anôŋ. ²*Yani hêv i hatôm da ek alalôanîŋ kambom anêŋ malainj miŋ êpôm alalô ami. Ma yani miŋ hadum ku êŋ ek nêm alalô iyom sa ami. Mi, hadum ek nêm avômalô pik sapêŋ sa.

³ Alalô asopa anêŋ abô balabuŋ, êŋ ma hik thô nena ayala yani. ⁴ Anyôla hanaŋ nena, “Yahayala Wapômbêŋ” ma dontom miŋ hasopa anêŋ abô balabuŋ ami, êŋ ma anyô abôyaŋ ba abô avanôŋ miŋ haminj ôpêŋ kapô ami. ⁵*Ma dontom anyôla hasopa Wapômbêŋ anêŋ abô, êŋ ma avanôŋ biŋ nena Wapômbêŋ anêŋ lahaviŋ hik anôŋ haminj yani kapô. Aêŋ ba intu ayala nena alalô amô haviŋ yani. ⁶ Anyôla hanaŋ nena, “Yahamô haviŋ Wapômbêŋ”, êŋ ma esopa Yisu van̄gwam.

Balabuŋ leŋimbij iviyan

⁷*Aiyaj thêlô, balabuŋ atu ba yahato hadêŋ môlô ma miŋ balabuŋ lukmuk ami. Mi, balabuŋ bô ba bôk hamô haviŋ môlô mônj anôŋ. Balabuŋ bô êŋ ma abô atu ba bôk olaŋô yôv. ⁸*Ma dontom balabuŋ bô êŋ ma hatôm balabuŋ lukmuk haviŋ ek malê nena hik anôŋ haminj yani lôk môlô ba momanjiniŋ lêk hale ba hi ma deda anôŋ lêk habi hayô yôv.

⁹*Opalê atu ba hanaŋ nena hamô deda kapô ma dontom hapôlik ek iviyan, êŋ ma hamô momanjiniŋ denaŋ. ¹⁰*Ma opalê atu ba lahaviŋ iviyan hamô

* **2:2:** Jon 1:29; Kol 1:20; 1Jon 4:10   * **2:5:** Jon 14:21,23   * **2:7:**
Jon 13:34; 2Jon 5-6   * **2:8:** Jon 1:9; Lom 13:12   * **2:9:** 1Jon 4:20

* **2:10:** Lom 14:13

deda kapô ba nômlate miŋ hamô yani kapô ek indum yani nêm yak ami. ¹¹*Ma doŋtom opalê atu ba hapôlik ek iviyaj ma yani hamô momanjinj kapô ba momanjinj habulinj yani madaluk ba intu hasimô haveŋ ba miŋ hayala loŋ atu ba hi ami.

¹² Avômena, hathak yani anêŋ athêŋ bôk hêv môlônim kambom vê yôv ba intu yahato hadêŋ môlô.

¹³ Kamik thêlô, bôk oyala ôpatu ba hamô hadêŋ môŋ anôŋ yôv ba intu yahato hadêŋ môlô.

Anyô muk, môlô bôk lovak ba ômô Sadaŋ atu lu yôv ba intu yahato hadêŋ môlô.

Avômena, bôk oyala Lemambô yôv ba intu yahato hadêŋ môlô.

¹⁴ Kamik thêlô, bôk oyala ôpatu ba hamô hadêŋ môŋ anôŋ yôv ba intu yahato hadêŋ môlô.

Anyô muk, môlô othak umiŋ lôklokwaŋ lôk ovaloŋ Wapômbêŋ anêŋ abô loŋ ba intu lovak ba ômô Sadaŋ atu lu yôv. Aêŋ ba intu yahato hadêŋ môlô.

Miŋ lemimbij nômkama pik ami

¹⁵*Miŋ lemimbij kobom pik lôk anêŋ nômkama ami. Ôpatu ba lahavinj kobom pik ma miŋ lahavinj Lambô ami. ¹⁶*Pik anêŋ nômkama sapêŋ lôk anêŋ alak lôk maleŋkilik lôk habôi hathak anêŋ nômkama miŋ halêm anêŋ Lambô ami. Mi, pik anêŋ. ¹⁷*Pik lôk anêŋ alak lêk hadum ek nêm yak, ma doŋtom ôpatu ba hasopa Wapômbêŋ anêŋ lahavinj tem êmô wak nômbêŋ intu sapêŋ.

---

* **2:11:** Jon 12:35   * **2:15:** Lom 8:7   * **2:16:** Lom 13:14

* **2:17:** Mat 7:21

Anyô hapôlik ek Kilisi

18*Yenaj avômena, waklavôŋ pik lo leŋ anêŋ daŋ lêk habobo. Ma môlô bôk olaŋô nena anyô hapôlik ek Kilisi atu tem êlêm. Ma lêk bêŋ anôŋ êlêm yôv. Ba intu ayala nena waklavôŋ pik lo leŋ anêŋ daŋ lêk habobo. **19***Bôk thêlô êmô haviŋ alalô ma donjtom lêk etak ba i. Thêlô miŋ alalôaniŋ te ami. Thêlô ma alalôaniŋ ma tem miŋ netak alalô ami. Ma donjtom etak alalô ma hik thô nena thêlô ma miŋ alalôaniŋ te ami.

20*Ma donjtom Anyô Matheŋ Yisu bôk hêv Lovak Matheŋ hadêŋ môlô yôv ba intu môlô lôkthô oyala abô avanôŋ. **21** Miŋ yahakô nena môlô ôthôŋ abô avanôŋ palin ba yahato abô takêntêk hadêŋ môlô ami. Mi, môlô bôk oyala yôv ma abôyaŋ miŋ hamô abô avanôŋ kapô ami. Ba intu yahato hadêŋ môlô. **22***Opalê intu anyô abôyaŋ? Ôpatu ba hanan nena Yisu ma miŋ Mesaya ami. Yani êŋ intu anyô hapôlik ek Kilisi ma havôliŋ dôm hadêŋ Lambô lo Nakaduŋ. **23***Ôpatu ba havôliŋ dôm hadêŋ Nakaduŋ miŋ hamô haviŋ Lambô ami. Ma donjtom ôpatu ba hanan anêŋ hêvhaviŋ Nakaduŋ bêŋ, êŋ ma hamô haviŋ Lambô aêŋ iyom.

24Noyabiŋ am ek abô takatu ba bôk olaŋô hadêŋ mōŋ anôŋ ma nobaloŋ lonj lôklokwaŋ. Abô êŋ hamô haviŋ môlô, êŋ ma tem nômô imbiŋ Nakaduŋ lo Lambô aêŋ iyom. **25** Ma yani bôk havak abô yôv haviŋ alalô nena tem nêm lôkmala atu ba nêmô wak nômbêŋ intu sapêŋ êndêŋ alalô.

---

* **2:18:** Mat 24:5,24; 2Jon 7   * **2:19:** Ap 20:30   * **2:20:** 1Ko 2:15; 2Ko 1:21; 2Jon 2   * **2:22:** 1Jon 4:3; 2Jon 7   * **2:23:** Jon 5:23; 1Jon 4:15; 5:1

26 Yahato abô takêntêk hadêj môlô hathak ñê takatu ba idum ek nesau môlô. **27** *Kilisi bôk hêv Lovak Matheñ hadêj môlô ba hamô haviñ môlô denaŋ. Ma Lovak Matheñ êj hathak hadôj môlô hathak nômkama lôkthô ma anêj abô ma avanôj iyom ma abôyaŋ mi. Aêj ba miŋ notak anyôla ek êndôj môlô esak loŋbô ami. Mi, nosopa auk takatu ba Lovak Matheñ hadôj môlô nena nômô Yisu kapô.

28 Yenaj avômena, nômô imbiŋ yani thêthô ek waklavôj yani hale halêm ma tem numiŋ lôklokwanj ma mama mi ênjêk yani ma. **29** *Môlô bôk oyala yôv nena yani ma anyô thêthôj lôk oyala haviñ nena opalêla takatu ba êmô thêthôj ma bôk ibitak Wapômbêj nali yôv.

3

Alalô ma Wapômbêj nali

1*Kamik Bêj lahavinj alalô bomaj anôj ba intu halam alalô nena anêj nali. Avanôj biŋ nena alalô ma anêj nali. Ma avômalô pik miŋ bôk eyala yani ami ba intu miŋ eyala alalô ami. **2***Aiyaj thêlô, alalô ma lêk Wapômbêj anêj nali. Ma embeŋ yam ka tem alalô nambitak aisê? Injo, Wapômbêj miŋ hik thô ami denaŋ ba intu athôj palinj. Ma doŋtom waklavôj yani endelêm ma tem alalô nagê anêj lôkmaŋgij thô êtôm atu ba yani hamô. Ba intu nayala nena alalô tem nambitak êtôm yanida. **3**Avômalô sapêŋ atu ba êv maleŋiŋ ek

---

* **2:27:** Jon 16:13   * **2:29:** 1Jon 3:10   * **3:1:** Jon 1:12-13; 16:3

* **3:2:** 2Ko 3:18

yani ethak epesaq kapôlôŋij ek nimbitak mabuŋ mavi êtôm yani atu ba mabuŋ mavi.

4 Nê takatu ba idum kambom thêthô ma êvôlinj dômiŋ ek abô balabuŋ. Avanôŋ, kambom anêŋ ôdôŋ nena êvôlinj dômiŋ hathak abô balabuŋ.

5 *Môlô oyala nena Kilisi halêm pik ek nêm alalôaniŋ kambom vê, ma yanida ma kambom mi.

6 Ôpatu ba hamô haviŋ yani miŋ hadum kambom thêthô ami. Ma ôpatu ba hadum kambom thêthô miŋ bôk hayê lo hayala yani ami.

7 Yenaŋ avômena, noyabiŋ am ek anyôla miŋ esau môlô ami. Ôpatu ba hadum kobom thêthôŋ, yani ma thêthôŋ hatôm Kilisi atu ba thêthôŋ.

8 *Sadan bôk hadum kambom hadêŋ môŋ anôŋ ba halêm. Ba intu ôpatu ba hadum kambom thêthô, êŋ ma Sadan anêŋ. Ba intu Wapômbêŋ Nakaduŋ halêm pik ek imbulinj Sadan anêŋ ku. **9** *Ôpatu ba bôk habitak Wapômbêŋ nakaduŋ yôv miŋ hadum kambom thêthô ami ek malê nena Wapômbêŋ anêŋ yaŋvêk hamîŋ yani kapô. Yani bôk habitak Wapômbêŋ nakaduŋ yôv ba intu miŋ hatôm indum kambom thêthô ami. **10** Ba intu yêlô ayala nena Wapômbêŋ anêŋ nali ma opalêla ma Sadan anêŋ ma opalêla. Nê takatu ba miŋ idum kobom thêthôŋ ami lôk miŋ leŋinjhaviŋ iviyanj ami, thêlô ma miŋ Wapômbêŋ anêŋ nali ami.

Lemimbiŋ môlôviyaŋ

11 *Abô atu ba bôk môlô olanô môŋ anôŋ yôv nena môlô lemimimbiŋ môlôviyaŋ. **12** *Ma miŋ

---

* **3:5:** Jon 1:29; 1Pi 2:22-24; 1Jon 2:2   * **3:8:** Jon 8:44   * **3:9:**
1Jon 5:18   * **3:11:** Jon 13:34   * **3:12:** Stt 4:8

nosopa Kain ami. Yani ma ɳgôk kambom atu anêj ba hik yaŋ molok vônô. Ma hik eka? Ek malê nena hathak hadum kambom ma yaŋ molok hathak hadum mavi. **13** *Aêj ba aiyan thêlô, avômalô pik êpôlik ek môlô ma miŋ nosoŋ ami. **14** *Alalô leŋiŋhavinj iviyanj, êj ma hik thô nena bôk atak ɳama ma lêk awa lôkmala yôv. Ma doŋtom ôpatu ba miŋ lahavinj iviyanj ami ma ɳama havalonj yani loŋ denaŋ. **15** *Nê takatu ba êpôlik hathak iviyanj ma hatôm ɳê ik anyô vônô. Ma môlô oyala nena ɳê ik anyô vônô tem miŋ nêmô lôkmala êtôm wak nômbêŋ intu sapêŋ ami.

16 *Yisu hêv anêj lôkmala ek alalô ba intu ayala leŋiŋhavinj anêj ôdôŋ. Ma natak alalôaniŋ lôkmala aêj iyom ek nanêm alalôaniŋ iviyanj sa. **17** *Ma opalêla takatu ba iniŋ nômkama hamô ba êyê iviyanj nômkama mi ba êv i sêkêya ma miŋ leŋhiki hathak i ami, êj ma Wapômbêŋ anêj lahavinj miŋ hamô haviŋ i ami. **18** *Yenaŋ avômena, miŋ lemimbiŋ avômalô esak abôlôk veŋbôlêk iyom ami. Mi, nunjwik thô esak kobom avanôŋ nena nônmêm i sa.

19-20 Kobom êj hik thô nena abô avanôŋ hamô haviŋ alalô. Ma doŋtom kapôlôŋiŋ malaiŋ hathak alalôaniŋ kambom, êj ma leŋimbi nena Wapômbêŋ hayala nômkama sapêŋ ba anêj lahiki hamôŋ ek alalô kapôlôŋiŋ. Ba intu umiŋ thohavloma ma kapôlômim ênjêk yaô. **21** *Aêj ba aiyan thêlô, alalô kapôlôŋiŋ miŋ hananj alalô bêŋ ami, êj ma hatôm

---

* **3:13:** Jon 5:18-19   * **3:14:** Jon 5:24   * **3:15:** ALK 21:8

* **3:16:** Jon 13:1; Gal 1:4   * **3:17:** Lo 15:7   * **3:18:** Jem 2:15-16

* **3:21:** Hib 4:16

amiñ lôklokwañ ma kô mi hêk Wapômbêj ma. ²² Ma malêla takatu ba alalô aten̄ yani ek nêm, ma tem nêm iyom ek malê nena alalô asopa anêj abô balabuñ lôk adum nôm takatu ba hadum yani lamavi. ²³ *Ma anêj abô balabuñ hanaj nena nônêmimbiñ anêj Nakaduñ Yisu Kilisi anêj athêj lôk lemimimbiñ mólôviyañ êtôm atu ba hanaj. ²⁴ *Ópatu ba hasopa Wapômbêj anêj abô balabuñ ma hamô haviñ yani ma yani hamô haviñ ôpêj. Ma Lovak Mathej atu ba Wapômbêj hêv hadêj alalô intu hik thô nena Wapômbêj hamô haviñ alalô.

4

Noyawê ba ônjô nena halêm anêj êsê

¹ *Aiyan̄ thêlô, ñê plopet abôyañ bêj anôj bôk i pik mayaliv. Ba intu miñ nônêmimbiñ ñê takatu ba enaj nena Lovak Mathej hêv abô hadêj i ami. Mi, noyawê katô ba ônjô nena iniñ abô halêm anêj Wapômbêj anêj Lovak Mathej mena mi e? ² *Ma tem noyala abô takatu ba halêm anêj Wapômbêj anêj Lovak Mathej ma aêntêk. Ópatu ba hanaj anêj hêvhaviñ bêj nena, “Yisu Kilisi bôk habitak anyô anôj” ma Lovak Mathej hêv abô êj hadêj ôpêj. ³ *Ma dontom ôpatu ba miñ hanaj anêj hêvhaviñ Yisu bêj aej ami, ôpêj anêj abô miñ halêm anêj Wapômbêj ami. Mi, halêm anêj ôpatu ba hapôlik hathak Kilisi atu. Môlô bôk olañô nena

---

* **3:23:** Jon 6:29; 13:34   * **3:24:** 1Jon 4:13   * **4:1:** Mat 7:15;
1Te 5:21; 1Jon 2:18; 2Jon 7   * **4:2:** 1Ko 12:3   * **4:3:** 1Jon 2:18

anyô hapôlik ek Kilisi êj tem êlêm ma lêk anêj auk hamô pik yôv.

⁴ *Ma dontom yenaj avômena, môlô ma Wapômbêj anêj ba ôpatu ba hamô haviñ môlô ma bêj ek ôpatu ba hamô pik. Ba intu môlô bôk ômô ñê takêj lu yôv. ⁵ *Thêlô ma pik anêj ba intu enaj pik anêj abô ba avômalô pik elanô. ⁶ Ma dontom alalô ma Wapômbêj anêj ba avômalô takatu ba eyala Wapômbêj elanô alalôaniñ abô. Ma dontom avômalô takatu ba miñ Wapômbêj anêj ami miñ elanô alalôaniñ abô ami. Ma aêj iyom, alalô tem nayala Lovak Mathenj anêj abô avanôj lôk auk pik anêj abôyañ.

Wapômbêj ma leñhavinj anêj ôdôj

⁷ Aiyanj thêlô, leñhavinj halêm anêj Wapômbêj ba intu môlô lemimimbij am. Avômalô takatu ba leñiñhavinj hamô havinj i, thêlô ma Wapômbêj anêj nali ba eyala yani. ⁸ Wapômbêj ma leñiñhavinj anêj ôdôj ba intu opalêla takatu ba leñiñhavinj mi hêk i ma miñ eyala Wapômbêj ami. ⁹ *Wapômbêj anêj Nakadujj dontom iyom ba hêv halêm pik ek alalô namô lôkmala esak yani. Kobom êj hik thô nena yani lahavinj alalô bêj anôj. ¹⁰ *Miñ osoj nena leñiñhavinj anôj ma alalôaniñ leñiñhavinj Wapômbêj. Mi, leñiñhavinj anôj ma aêntêk. Wapômbêj lahavinj alalô ba hêv Nakadujj ba hama ek alalôaniñ kambom anêj malaiñ miñ êpôm alalô ami.

---

* **4:4:** Mat 12:29; 1Jon 5:4-5   * **4:5:** Jon 8:47; 15:19   * **4:9:**
Jon 3:16   * **4:10:** Lom 5:8-10; 1Jon 2:2

11 Aêŋ ba aiyan thêlô, Wapômbêŋ bôk lahavinj alalô bêŋ anôŋ ba intu mavi ek môlô lemimimbiŋ môlôviyaŋ aêŋ iyom. **12** *Anyô te miŋ bôk hayê Wapômbêŋ ami. Ma doŋtom alalô leŋiŋhaviŋ i ma Wapômbêŋ hamô haviŋ alalô ma anêŋ lahavinj êŋ hik anôŋ hamiŋ alalô.

13 *Wapômbêŋ bôk hêv anêŋ Lovak Matheŋ yôv hadêŋ alalô ba intu nayala nena lêk amô haviŋ yani ma yani hamô haviŋ alalô. **14** Ma yêlô bôk ayê hathak maleŋiŋ ba lêk anaŋ bêŋ nena Lambô bôk hêv Nakadun halêm ek nêm avômalô pik bulubinj. **15** Opalêla takatu ba enaŋ ininj êvhaviŋ bêŋ nena, "Yisu ma Wapômbêŋ anêŋ Nakadun", êŋ ma Wapômbêŋ hamô haviŋ thêlô ma thêlô êmô haviŋ Wapômbêŋ. **16** Ba intu alalô ayala lôk aêvhaviŋ nena Wapômbêŋ lahavinj alalô.

Wapômbêŋ ma leŋiŋhaviŋ anêŋ ôdôŋ ba intu opalêla takatu ba leŋiŋhaviŋ hamô haviŋ i ma êmô haviŋ Wapômbêŋ ma Wapômbêŋ hamô haviŋ i. **17** Alalô amô aêŋ, êŋ ma leŋiŋhaviŋ hik anôŋ hamiŋ alalô ba intu tem alalô namiŋ lôklokwaŋ ma kô mi êndêŋ waklavôŋ Wapômbêŋ indum abô. Pik êntêk ma asopa loŋôndê thêthôŋ hatôm yani bôk hasopa yôv ba intu tem miŋ nakô ami. **18** Wapômbêŋ lahavinj alalô ba intu miŋ nakô ami. Anêŋ lahavinj ma mabuŋ anôŋ ba intu hêv kô vê. Ma opalê atu hakô ek waklavôŋ nindum abô hik thô nena leŋiŋhaviŋ miŋ hik anôŋ hamiŋ yani ami.

19 Wapômbêŋ lahavinj alalô hamôŋ ba intu leŋiŋhaviŋ hamô haviŋ alalô. **20** Anyôla atu ba miŋ lahavinj iviyanj atu ba hayê i ami, êŋ ma

---

* **4:12:** Jon 1:18   * **4:13:** 2Ko 1:22; 1Jon 3:24

miŋ hatôm laimbiŋ Wapômbêŋ atu ba miŋ hayê ami. Ba intu anyôla hanaŋ nena, “Yaleŋhavinj Wapômbêŋ” ma dontom hapôlik ek iviyanj, ôpêŋ ma anyô abôyaŋ. ²¹ *Wapômbêŋ bôk hêv abô balabuŋ yôv hadêŋ alalô nena, “Opalêla takatu ba leŋinjhavenj Wapômbêŋ ma leŋinjimbiŋ iviyanj imbiŋ.”

5

Êvhavinj Wapômbêŋ Nakaduj

¹ *Avômalô takatu ba êvhavinj nena Yisu ma Mesaya bôk ibitak Wapômbêŋ nali yôv. Ma avômalô takatu ba leŋinjhavenj Lambô ma ethak leŋinjhavenj anêŋ nali aêŋ iyom. ² Alalô leŋinjhavenj Wapômbêŋ lôk asopa anêŋ balabuŋ, êŋ ma hik thô nena alalô leŋinjhavenj Wapômbêŋ nali havinj. ³ *Alalô leŋinjhavenj Wapômbêŋ, êŋ ma athak asopa anêŋ abô balabuŋ. Ma anêŋ balabuŋ miŋ malaiŋ ek nasopa ami ⁴ ek malê nena Wapômbêŋ anêŋ nali sapêŋ ik vovak ba êmô pik anêŋ lôklokwaŋ lu hathak êvhavinj. ⁵ Ma avômalô takatu ba ik vovak havinj pik anêŋ lôklokwaŋ ba êmô lu ma opalêla? Thêlô ma avômalô takatu ba êvhavinj nena Yisu ma Wapômbêŋ Nakaduj.

Lavôŋjat atu ba hik Yisu thô

⁶ *Ma Yisu Kilisi halêm pik ba anêŋ hathik ñaŋ lo anêŋ thalalen hanjasô hik yani thô. Miŋ ñaŋ iyom ami. Mi, ñaŋ lo thalalen. Ma Lovak Mathenj atu ba hanaŋ abô avanôŋ iyom hik yani thô havinj.

* **4:21:** Mak 12:29-31   * **5:1:** 1Jon 4:15   * **5:3:** Jon 14:15,23-24

* **5:6:** Jon 1:29-34

7 Aêj ba intu nôm lokwaŋlô hik yani thô aêntêk,
8 *Lovak Mathen̄ lo ɳaŋ ma thalalen̄. Ma thêlô lô
 êj êlôk hathak auk doŋtom iyom.* **9** *Alalô athak
 êvhaviŋ ɳê pik takatu ba ik nômla thô inij abô. Ma
 Wapômbêj anêj abô ma hamô vuliŋ ek malê nena
 halêm anêj Wapômbêj da. Ma yani hik Nakaduŋ
 thô hathak nôm lô êntêk. **10** *Opalêla takatu ba
 êvhaviŋ Wapômbêj Nakaduŋ eyala hêk kapôlônij
 nena abô takêj ma avanôj. Ma doŋtom avômalô
 takatu ba miŋ êvhaviŋ Wapômbêj ami ma idum
 ba yani habitak hatôm anyô abôyan̄ ek malê nena
 miŋ êvhaviŋ abô takatu ba hanaj hathak Nakaduŋ
 ami.

11 Ma abô takatu ba Wapômbêj hêv hadêj alalô
 ma aêntêk. Hêv alalô lôkmala namô wak nômbêj
 intu sapêj. Ma lôkmala êj anêj ôdôj ma Nakaduŋ.

12 *Ôpatu ba hamô haviŋ Nakaduŋ ma hawa
 lôkmala êj. Ma doŋtom opalêla takatu ba miŋ
 êmô haviŋ Wapômbêj Nakaduŋ ami ma miŋ ewa
 lôkmala êj ami.

Lêk awa lôkmala yôv

13 *Yahato abô takêntêk hadêj môlô takatu ba
 ôêvhaviŋ Wapômbêj Nakaduŋ anêj athêj ek noy-
 ala nena lêk owa lôkmala atu ba nômô wak nômbêj
 intu sapêj yôv. **14** *Ma alalô atej yani hathak
 nômlate hatôm yani anêj lahaviŋ, êj ma tem en-
 danô. Ba intu miŋ nakô nena tem miŋ endanô

---

* **5:8:** Jon 15:26   * **5:8:** Mose anêj balabuŋ hanaj nena anyô
 ju mena lô la enaŋ abô te ma avanôj (Lo 19:15).   * **5:9:** Jon
 5:32-37   * **5:10:** Jon 5:36-40   * **5:12:** Jon 3:36   * **5:13:** Jon
 20:31   * **5:14:** Jon 14:13-14; 1Jon 3:21-22

alalôaniŋ abô ami. Mi, tem endanjô. ¹⁵ Alalô ayala nena yani hathak halanjô alalôaniŋ apetenak. Ba malêla takatu ba anaŋ hik yani liŋ ma nayala katô nena yani tem nêm.

¹⁶⁻¹⁷ Ma kobom lokbaŋ sapêŋ ma kambom iyom. Kambom vi tem miŋ endom anyô ni lonj atum ami. Ba hôyê mólôviyaŋ idum kambom êŋ, ma noteŋ mek ma Wapômbêŋ tem nêm thêlô lôkmala. Ma dontom kambom vi halom anyô hi lonj atum ba miŋ yahanaŋ ek noteŋ mek esak thêlô êŋ ami.*

Abô anêŋ daŋ

¹⁸* Alalô ayala nena avômalô takatu ba bôk ibitak Wapômbêŋ nali miŋ idum kambom thêthô ami. Mi, Wapômbêŋ Nakaduŋ hayabinj thêlô ba ŋôk kambom atu miŋ hatôm êsôm thêlô ami.

¹⁹ Alalô ayala nena alalô ma Wapômbêŋ anêŋ, ma dontom pik sapêŋ ma êmô ŋôk kambom atu anêŋ lôkliŋyak kapô. ²⁰ Alalô ayala nena Wapômbêŋ Nakaduŋ bôk halêm yôv ba hêv auk hadêŋ alalô ek alalô hatôm nayala Wapômbêŋ ôpatu ba avanôŋ. Ma alalô amô havinj yani atu ba avanôŋ lôk Nakaduŋ Yisu Kilisi. Yani ma Wapômbêŋ anôŋ biŋ lôk lôkmala atu ba nêmô wak nômbêŋ intu sapêŋ.

²¹ Yenaj avômena, nômô daim ek malêla takatu ba hawa Wapômbêŋ anêŋ lonj.

---

* **5:16-17:** Nôŋgô Mak 3:29 ma Matyu 12:31 lôk Hiblu 6:4-6 lo 10:29-31. * **5:18:** 1Jon 3:9

**Wapômbêŋ Anêŋ Abô Mathen
The New Testament in the Malei-Hote Language of
Papua New Guinea**

Nupela Testamen long tokples Maei-Hote long Niugini

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc. and The Malê people

Language: Hotê-Malê (Malei-Hote)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: The Malê people

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

c8e90bc3-6cab-57b1-9a48-04f5f30fe59a